

SEMBLANÇA

RAMON VALL i RIMBLAS

“No ser útil a ningú equival a no valer res”

Descartes

Al nostre personatge no li pengem cap pretext per dur-lo a aquestes planes. Ni pel fet de ser-ne col·laborador, puix té cura del cicle d'art romànic, que encetà el desembre de 1979 a **Quadern**. El duem a aquesta finestra perquè és un personatge en el qual concorren factors determinants i obvis.

Ara s'escau el Cinquantenari del Museu d'Història de Sabadell del qual n'és part de la terna directiva mancomunada. I no dedicarem pas l'article a parlar del Museu ni de la seva tasca. Això ho deixarem per a altra i millor competència. M'interessa l'home. I, com a tal, l'anirem descobrint a través del joc de preguntes i respostes, esbossant-lo. Abans, cal dir que va néixer a Sabadell el 16 de desembre del 1923.

-¿Com i quan se us despertà l'interès per l'art romànic?

-*Acabava de complir els dotze anys quan el col·legi ens dugué a visitar el Museu d'Art de Catalunya, recentment inaugurat. El mateix dia visitàrem Sant Pau del Camp i Sant Cugat del Vallès. En la disciplina d'Història, del Batxillerat, els Escolapis ens feien confeccionar un àlbum amb fotografies de monuments i peces artístiques, acompanyades d'uns comentaris adients. Això t'obligava a familiaritzar-te amb llibres d'art: recordo perfectament la Història de l'Art de Joaquim Folch i Torres. Després, durant la guerra, quan tenia tretze anys, fou el professor Pérez Vidal, de l'Institut-Escola M.B. Cossío, que continuà la sembra, incitant-nos a crear una col·lecció de fotografies d'indèntica temàtica: l'Arxiu Artístic del Grup Matagalls, en dièiem. Aquesta fou la sembra que més tard fruità en la meua afecció al romànic. Val a dir, però, que la sembra era vària: poesia, literatura, història, geografia, ciències naturals, etc. etc. De manera que, més endavant, cada ú escollí algun tema o temes amb més preferència. Jo, a manca del temps necessari, m'he hagut de cenyir a l'art romànic.*

Val a dir que Ramon Vall, després d'uns anys que ha estat vice-president dels Amics de l'Art Romànic a Catalunya, el dia de la cloenda del “Centenari Pau Vila” que va fer-se a l'Auditori de la Caixa d'Estalvis de Sabadell el 26 de juliol proppassat, va donar-me aquesta notícia, en el mateix vestíbul, una vegada acabat l'acte:

-*Sou el primer en saber-ho: l'Ainaud m'ha fet saber que l'Institut ha ratificat el meu nomenament de president dels Amics de l'Art Romànic.*

Vaig felicitar-lo, ben cordialment, per la notícia i la primícia.

-De les vostres activitats, la professional i la vocacional, amb quina us sentiu més feliç? -li he preguntat.

-*Una activitat no em destorba de l'altra i en totes dues em sento prou feliç, perquè si bé de professional només en tinc una, vocacionals ho són totes. És més, crec que si la vida m'hagués dut cap a una professió de tipus literari o artístic, el meu “hobby” hauria estat la tècnica o la*

ciència o la matemàtica -tan bella i arrodonida.

El nostre personatge cursà estudis universitaris a l'Escola Superior d'Enginyers Industrials de Barcelona i acabà els estudis d'Enginyer Industrial l'any 1949. Tenia aleshores 26 anys. En crear-se el grau de Doctor Enginyer a conseqüència de la Llei d'Ordenació d'Ensenyaments Tècnics, presentà els treballs necessaris per a la seva col·lació, que li fou atorgada l'any 1962.

-Quin ha estat el vostre periple professional?

-*El primer lloc de treball fou a la SAFA, de Blanes, de molt curta durada. Entro tot seguit a la Hispano Olivetti, fins el 1954. Escric diversos treballs relacionats amb l'enginyeria industrial, els quals es publiquen a diferents òrgans especialitzats. És aquest mateix any, el 1954, que ocupo per oposició la plaza d'Enginyer Municipal de Sabadell.*

Arran d'uns cursos obté el Diploma de Tècnic Urbanístic de l'Institut d'Estudis d'Administració Local,

en la seva novena promoció. No deixa de col·laborar en diversos treballs elaborats per la comissió d'Urbanisme de l'Associació d'Enginyers Industrials de Barcelona. Cal mencionar que ha format part de la Junta del Col·legi d'Enginyers Industrials de la ciutat comtal. Podríem allargar-nos amb el seu curriculum, però ens ocuparia massa lloc. Preguntem, doncs:

-La nostra ciutat, amic Vall, té molt que desitjar en moltes vessants. Ara, parlant amb hipòtesi: Si poguéssiu fer un projecte, al vostre aire i al vostre entendre, per millorar l'aspecte físic de la ciutat, ¿us donaria molta feina?...

El seu moviment, quasi circumferencial, damunt la cadira-giratòria, ja és força eloqüent. Dóna la impressió que elabora la resposta, accentua els solcs de la cara, es passa una mà per allisar-se els cabells i, finalment, diu:

-Jo preguntaria: ¿I la ciutat que projectés jo, un altre, qui fos, realment tindria un millor aspecte físic? I, en segon lloc, i donat que així fos: ¿aleshores, continuaria essent Sabadell?

-Com si continués la pregunta: ¿Podríeu avançar-nos el que canviàrieu o modificàrieu, substancialment?

-Si m'atrevis a fer quelcom, procuraria tornar al Sabadell de quan jo era petit, sense aquests barris monstruosos d'ara, per veure si, així, recuperava aquella mesura humana que abans tenia.

-Sempre heu fet el que us heu proposat?

-En bona part, sí. El secret està en proposar-se coses que siguin a l'abast de les pròpies capacitats i possibilitats.

-Això se'n diu tocar de peus a terra -dic. Ara bé: ¿somnieu despert alguna vegada?...

-Somnio més del que sembla. Dels somnis, però, en separo aquells que són realitzables per tirar-los endavant. De manera que deixen ja d'ésser somnis. I amb els altres continuo somniant...

-Esteu conforme amb el que heu fet fins ara?

-Sí.

-Us considereu més afortunat que víctima?

-Gràcies a Déu no he tingut fins ara cap motiu per considerar-me víctima. ¿Afortunat?. No puc pas

queixar-me dels béns que Déu m'ha donat, tots ells graciosos: de manera que tinc de sentir-me afortunat, i molt. Aquesta pregunta m'evoca un càntic religiós dels d'ara: "Gràcies (Senyor) de poder donar-vos gràcies, tot cantant".

-Us preocupa els judicis d'altri?

-En unes circumstàncies molt difícils, el meu pare va ensenyar-me a prescindir del judicis dels homes, per preocupar-me únicament del de Déu.

-Si fóssiu crític de vós mateix, ¿quin adjectiu us posàrieu?

Torna a moure's. Busca la concreció i quan la té, diu:

-Tou, inconstant, poc tenaç.

-Machado va dir que el camí es fa caminant. El vostre, ja està fet?

-De cap manera. Sento que hauria de viure dues o tres vides per caminar totes les rutes que desitjaria seguir.

-És avui, l'hora present, el que us importa?

-M'importa l'avui i em preocupa el demà. I per això m'interessa l'ahir: per veure si puc treure'n alguna lliçó. Mentrestant, l'Emili Hierro l'està observant i capta cada moviment del personatge. En certa manera sembla que és un àrbitre, i escolta el diàleg...

Alguna vegada també fa un incís, oportú. Però ell va a la seva i la caricatura va adquirint vida. Fem una treva, que és un instant només.

-Us heu posat alguna vegada les mans al cap? -li pregunto.

-No ho recordo pas -contesta.

-I al cor?...

-Alguna vegada.

Ara, de pensament el vull situar al carrer de Sant Antoni, la seu del Museu. I li dic:

-El Museu d'Història de Sabadell és viu. Ara bé: hi ha més vida a dintre o a fora?...

Canvia de postura i, amb convicció, diu:

-N'hi ha varies d'entitats culturals amb tanta o més vida que el Museu d'Història. En conjunt, però, hem de confessar que, per desgràcia, hi ha més vida a dintre que a fora.

-Amic Vall: us compliqueu la vida?

Llença una mirada enllà.

-Una mica, em sembla que ens la compliquem tots. Procuro simplificar-la, però ja és difícil... Com quan el metge diu: Vostè, tranquil...! Costa tan poc de dir i tant d'assolir...!

L'activitat li deu reportar, si més no, una evasió, puix a part de les se-

ves ocupacions professionals en la seva oficina tècnica, desenvolupa una tasca en l'esmentat Museu, en el qual s'ha esmerçat a promoure cicles de romànic. Així també un sens fi d'actes de divulgació cultural, conferències, exposicions... En les seves sales s'han exhibit notables col·leccions. És una participació activa i hom pot comprovar que la ciutat no segueix prou el batec d'una plèiade d'homes inquiets. No obstant, és tanta la seva vocació que res no els fa descoratjar de la seva tasca.

El nostre personatge hom el pot veure com el peix a l'aigua quan duu a cap una excursió per admirar, de prop, sobre el terreny, els monuments que encara són dempeus del romànic. Ell, ja a dintre d'una església, explica la seva història. O davant d'unes pedres que guarden, malgrat el temps, les inscripcions... I ensenya, amb tot detall, les tombes picades a la pedra. En Vall és un home didàctic, ben preparat de temes. A més, l'acompanya la seva veu que és agradable, clara, concreta i directa. No empra una paraula en va.

Ramon Vall sent ben endins l'amor a la seva ciutat, és un ceballut.

-És una ciutat lletja, però l'estimem... -diu.

Abans de cloure l'entrevista, li plantejo aquest dilema:

-Si tinguéssiu de colocar algun objecte en una Sala del Museu com a testimoni genuí del temps actual de la nostra ciutat, què hi posàrieu?...

Es remou i amb la mirada sembla que vulgui cercar l'objecte, però empra una actitud diplomàtica i s'escapa així:

-Normalment els llibres d'història es clouen vint-i-cinc o més anys abans del moment en què s'escriuen: cal una certa perspectiva per jutjar un fet històric. Talment ens passaria si volguéssim escollir alguns objectes que constituïssin uns testimonis històrics del moment actual: ens mancava la necessària objectivitat.

L'entrevista es podria perllongar hores. Hem aprofitat el temps al màxim. Ha arribat l'hora que dins el nostre cos es mou un cuc. És l'hora del dinar. Un juliol lluminós i esclatant, riella. Invita a un dinar fred, després d'una conversa amena i càlida... Ens acomiadem els tres. Cadascú va pel seu camí. Fem allò tan nostre: els de Sabadell, cadascú va per ell...

PERFIL

Podem dir que té una planta romànica...
 Té l'aspecte sever i auster, com ho és el romànic.
 Parla amb una veu grau i eufònica.
 Les seves faccions són plenes, molsudes, amb solcs epigràfics...
 Té una abundosa cabellera que cendreja.
 I una mirada grossa.
 Té bon lluc.
 És enginyer. I enginyós.
 Exotèric.
 Li agrada parlar d'ahir i d'avui.
 Sap dialogar amb els homes i amb les pedres...
 És home de creença i de volença...

questionari » proust«

-El principal tret del meu caràcter? -<i>La ingenuïtat.</i> -La qualitat que prefereixo en un home? -<i>Honradesa i laboriositat.</i> -La qualitat que prefereixo en una dona? -<i>Dolcesa.</i> -Allò que més estimo en els amics? -<i>Fidelitat.</i> -El meu principal defecte? -<i>Irascibilitat.</i> -La meua ocupació preferida? -<i>Qualsevol feina que no em torbi l'esperit.</i> -El meu somni de benestar? -<i>Viure en pau.</i> -Quina fora la meua pitjor desgràcia? -<i>Perdre aquesta pau.</i> -Què voldria ser? -<i>El que sóc.</i> -On desitjaria viure? -<i>On visc.</i> -Quin color prefereixo? -<i>Els daurats de la tardor.</i>	-Quina flor prefereixo? -<i>La ginesta.</i> -Quin ocell prefereixo? -<i>De gàbia, el canari; de bosc, el rosinyol.</i> -Els meus autors preferits en prosa? -<i>Valle Inclán, Azorín, Pla, Ruyra...</i> -Els poetes preferits? -<i>Garcilaso, Sagarra, Maragall...</i> -Els herois de ficció? -<i>Els murrís de la picaresca castellana. I Tom Sawyer.</i> -Les meves heorines de ficció? -<i>La Ben Plantada.</i> -Els meus compositors preferits? -<i>Bach, Vivaldi, Mozart. Els autors renaixentistes.</i> -Els pintors preferits. -<i>Fra Angèlic, Vila Puig pintant el Vallès.</i> -Els meus herois de la vida real? -<i>Les persones que, anònimament donen testimoni del que són i creuen. Jo en conec molts. Tots en coneixem.</i> -Les meves heroïnes històriques?	-<i>Joana d'Arc.</i> -Els noms que prefereixo? -<i>Ramon, Maria, Josep.</i> -Què detesto més que res? -<i>La infidelitat.</i> -Quins caràcters històrics menyspreu més? -<i>Els tirans.</i> -Quin fet militar admiro més? -<i>L'anada a Roma d'Aníbal.</i> -Quina reforma admiro més? -<i>La que motivà l'Evangeli.</i> -Quins dons naturals voldria tenir? -<i>Més tenacitat.</i> -Com m'agradaria morir? -<i>En la pau de Déu.</i> -Estat present del meu esperit? -<i>Preocupat i esperançat alhora.</i> -Fets que m'inspiren més indulgència? -<i>Les malifetes que es fan amb bona intenció.</i> -El meu lema? -<i>Servir.</i> -(Apte pel servei...)

AVUI

EL NOSTRE DIARI